

Karjalalan pojat

POHJOISKARJALAISEN
MAANPUOLUSTUSVÄEN LEHTI

RESERVILÄISTOIMINTA
ON OSA
SUOMALAISUUTTA

1/94

Pentti Mutanen

Suomen upea ja kaunis talvi

Tulet muistuttivat joulun ilosanomasta

Viime joulusta joulutuli-iltaa saatiin viettää ehkä parhaan mahdollisen sään vallitessa. Niinpä Kontiolahden sotilaskodin maastossa olevalle urheilukentälle kokoontuneet lähes 300 henkeä saivatkin täysin siemauksin nauttia illan antia sekä reilunkokoisten tulien loimusta ja loisteesta.

Tervehdyssanoissaan Kontiolahden Reserviupseerien puheenjohtaja Antti Niemi toivotti tilaisuuden alkusi läsnäolijat tervetulleeksi. Hengellisen joulutervehdyksen esitti opettaja, sotainvalidi Mikko Lauronen Joensuusta. Hän vertasi tätä joulutulien pitopaikkaa raamatun paimenten

ketoon, jossa he paimensivat lammaansa sekä heidän siellä saamaansa viestiin. Tätä viestiä paimenet uskoivat ja myös iloisesti tottelivat.

Mikko Lauronen muistutti, että paimenet aivan kuin olisivat tienneet odottaa tätä merkkiä ja olivat valmiit tähän ihmisille parannusta lupaavaan todistustehtävään.

Veteraanien puheenvuorossaan maanviljelijä Onni Räsänen Kontiolahdelta muisteli ensimmäistä sodanajan jouluaan, joka oli sikäli erikoinen, että kuuluttiin JR 9 reserviin ja joulua saatiin viettää sisämajoituksessa. Jokaiselle miehelle saatiin "Kotirintaman kampanjana tuntemat-

tomalle sotilaille" aikaansaatu paketti. Joulurauha katkesi kuitenkin valoisan tultua, kun vihollisen koneet havaitsivat majoituspaikan seinustalle jätetyt suksemme.

Joulutulien loimutessa kauniissa talvisäässä laulettiin yhteislauluna Maa on niin kaunis... Sotilaskodin tarjoama ja varusmiesten tarjoilema kuuma mehu maistui kaikille paikallaolijoille.

Tämän reserviläisyhdistysten, Prikaatin, sen Killan sekä sotilaskodin yhteisesti järjestämän tilaisuuden päätössanat esitti Killan varapuheenjohtaja Reino Laakkonen.

Risto Savolainen

Kontiolahden joulutulilla oli noin 300 henkilöä.

Koulutus, tiedotus, yhteistyö

Alkaneen toimintavuoden aikana toimintamme painopisteet ovat otsikossa mainitut koulutus, tiedotus ja yhteistyö. Vuonna 1993 perustettiin piireihin koulutus-, tiedotus- ja liikuntatoimikunnat. Vuosi oli toimikuntien sisäaika- ja nyt tehtäväkuvat ja vastualueet ovat selvät.

Koulutuksessa keskitytään paitsi turva-, valmius-, lisä- ja erikoiskurssiin, myös kurssin johtajien koulutukseen ja ns. pakettikoulutukseen yhdistystasolla, joka on uusi koulutusmuoto.

Jokaisella paikkakunnalla tai pienissä yhdistyksissä naapuriyhdistysten kesken pyritään järjestämään ainakin yksi koulutustilaisuus yt-toimintana. Pakettikoulutuksen valmistelut ja vetäjien koulutus toteutetaan kevätkaudella ja koulutustapahtumat syyskaudella.

Koulutustoimikunta koordinoi koulutuksen kehittämistä ja toteuttamista piirissä.

Tiedotuksessa ulkoisen tiedottamisen tavoite on painopistealueiden tapahtumien ja järjestöjemme toiminnan tiedottaminen yleisölle. Tehokkaalla tiedottamisella luomme edellytykset mm. uusien, erityisesti nuorten jäsenten hankinnalle. Jäsenistölle suunnattu tiedottaminen tapahtuu entiseen tapaan, kirjeitse, Karjalan Pojat-lehdessä sekä henkilökohtaisilla yhteyksillä /kokouksissa. Huom. piirihallituksen kokoukset!

Piirien tiedotustoimikunta laatii piirien tiedotussuunnitelman ja tiedottaa siitä yhdistyksille.

Reserviläisliikunnassa painopiste on koulutus- ja perehdyttämistoiminnassa maanpuolustushengessä.

Kilpailutoiminnat, johon piiritasolla panostetaan, ovat seuraavat:

- liittojen ampumamestaruuskilpailut
- piirin ilma-asekilpailut/ruutiasekilpailut
- uudet ampumalajit
- ResUL:n talvikilpailu
- ResUL:n maastokilpailu
- ResUL:n talvijotos
- ResUL:n syysjotos

- piirin jostotapahtumat
- operaatio umpihanki
- Lieksan rajajotos
- piirin kesäjotos

Vuoden 1995 ResUL:n talvijotoksen valmistelut käynnistetään kevätkaudella -94.

Liikuntaa ja kilpailuja johtaa ja valvoo liikuntatoimikunta.

...

Yhteistoiminta sotainvalidien ja veteraanijärjestöjen kanssa on reserviläisten kunniatehtävä. Tähän yhteistoimintaan tullaan erikoisesti panostamaan alkaneena vuonna. Yhteistoiminta puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa keskittyy vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen tarpeiden toteuttamiseen ja jostotoimintaan.

Piirien yt-toimikunta koordinoi yhteistyötä piireissä ja jäsenyhdistyksissä.

Lopuksi toivoisin, että yt-toimikunnat perustetaan kaikille niille paikkakunnille, joissa niitä ei vielä ole.

Uudet haasteet ja vaatimukset ovat edessä! Jokaisen yksilöjäsenen aktiivisuutta tarvitaan!

Kiitos jo etukäteen työmme tuki-joille tänäkin vuonna!

Erkki Olavi Kotilainen
PK:n Res. Ups
piirin puheenjohtaja

Toiminnanjohtajan palsta

Menestyksellistä toiminnan vuotta kaikille yhdistyksille ja johtotehtäviin valituille!

Kuten monessa yhteydessä on todettu, elämme reserviläis-toiminnassa hyvän kantoaallon harjalla.

Myönteinen mielipide maanpuolustukseen, uudet toimintatavat järjestöissämme ja puolustusvoimien sekä rajavartiolaitoksen varaukseton tuki antavat erinomaisen lähtökohdan toimintamme tehostamiselle.

Toiminta vaatii kuitenkin johtajia. Tämän ei luulisi reservin johtajien järjestössä olevan ongelma. Taidon ohella tarvitaan myös oikea asenne tehtäviin.

Varsinais-Suomen piirien toiminnanjohtaja kirjoitti piirilehti Parivartiossa viime vuoden lopulla mielestäni osuvasti toimintamme vapaaehtoisuudesta.

"Kun on vapaaehtoisesti lupautunut johtotehtäviin ja niihin demokraattisesti valittu, loppuu vapaaehtoisuus tehtävien hoitamisessa siihen. Kaveria ei jätetä, sanovat sotaveteraanit. Samoin voidaan sanoa järjestötoiminnassa. Se minkä jätät omalta osaltasi hoitamatta, kaatuu kavereittesi harteille. Tehtävät kasautuvat, kaverit turhautuvat ja motivaatio katoaa."

Tässä on haastetta johtotehtäviin valituille. Jälleen palataan tuttuun asiaan toiminnan suunnittelusta. Yhdistyksen toimintasuunnitelman on oltava toimintaresurssien mukainen. Kun tapahtumien ajat ja vastuhenkilöt on suunnitelmassa mainittu, ei tule yllätyksiä. Jokaisella on tehtävänsä ja jokaisella tapahtumalla on vastuullinen johtaja. Sihteeri ja rahastonhoitaja vastaavat omasta osuudestaan. Puheenjohtaja johtaa ja vastaa viimekädessä kaikesta.

Tähän hän on saanut sotilasjohtajana koulutuksen ja nyt on tilaisuus harjoitella käytännössä - ilman vapaaehtoisuutta!

Piiri ja liitto ovat aina valmiita auttamaan ja tukemaan.

Olli Lehmusaaari

Arkielämä ja maanpuolustus

P-K:n Reservin Aliupseerien piirin naisten puolesta toivotan hyvää alkanutta vuotta. Olemme aloittaneet pikku hiljaa vuoden -94 toimintaa, niin kannattaisi ajatella virkistyneellä mielellä ja erityisesti meidän naisten kannalta.

Kun nyt on vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus käynnistynyt täydellä teholla, niin käyttäkää naiset tilaisuutta hyväksenne, kysymyshän on meidän tulevaisuudesta.

Erityisesti nuoria naisia toivon mukaan toimintaan. Meillä on Reservin Aliupseerien Naisten liitossa nuorten edustaja Anne Haapanen Vaasasta, häneen voi ottaa yhteyttä. Tulkkaa rohkeasti mukaan. Korostaisinkin sitä, että naisten hakeutuminen sotilaalliseen tehtävään tulee tapahtua vapaaehtoisesti. Naisten tulee tuntea turvallisuutta.

Onhan maanpuolustus ollut jatkuvassa nousussa. On kuitenkin huolena, miten saada kriisiaikana kokemattomat nuoret naiset kiinnostumaan asiasta ja osallistumaan aihetta käsitteleviin tilaisuuksiin.

Maanpuolustustyötä tekevänä naisjärjestönä näemme arkielämään liittyvänä maanpuolustuksen. Naisia tarvitaan kriisiaikana erilaisissa

tehtävissä huoltamaan ja pelastamaan väestöä.

Maanpuolustusmyönteisyys on erikoisesti naisten aseman korostaminen omassa järjestöissämme. Tavoitteen ylläpitäminen vaatii jatkuvasti aineellista ja henkistä ponnistelua.

Tässä työssä meillä naisjärjestönä on keskeinen merkitys. Hyvää vuoden jatkoa.

Aino Kärkkäinen
P-K:n Reservin aliupseerien piirinainen

Vastuullista toimintavuotta

Valitessanne minut reservialiupseeripiiriin puheenjohtajan velvoittavaan tehtävään ja sen nyt vastaanotettuani, olen ajatuksissani joutunut syvemmin pohtimaan vastuulliseen reserviläis-toimintaan liittyviä velvoitteita.

Olen vuosien varrella hätkähtäen huomannut, kuinka merkittävän velvoitteen olemme saaneet sotilasvalan vannossamme. Samoin, koin lukiesani kenraalimajuri Paavo Talvelan 1941 pitämästä puheesta kirjoitettua tekstiä, jossa hän kuvaa Suomen kansan YH:n aikaista tyyntä päättäväsyyttä:

"Siellä jossakin oli reservi aseissa valmiina puolustamaan tätä maata, ilmentäen edelleen, että "siellä oli miesten kesken syntyessä aseveljeys" joka lujittui sodan aikana ja kesti rauhan vuosien saatossa. Edellämaitsemaani taustana pitäen voin vain kokea nöyrää, suomalaiselle reserviläiselle kuuluvaa vastuullista kansalaismieltä. Samalla toivon, että meidän reserviläisveljeys kestää ja lujittuu meille kuuluvan vastuun mukaisesti ja velvoitteiden kasvamisen myötä.

Hyvät reserviläisveljet, erityisesti nyt kun kertausharjoitusten määrä on lähes puoliintunut 55.000:sta 30.000:een reserviläiseen vuodessa on meidän kansalaisvastuumme varassa

se kuinka pidämme yllä maanpuolustustahtoaamme ja valmiuttamme sekä valmentaudumme yleensäkin maam-

me kriisiaikojen varalle. Meillä on vielä erinomainen mahdollisuus saada tähän viisaita neuvoja sodankäyneiltä ikäpolvilta. He ovat meidän "viisauden aarteistoamme".

Arvoisan edeltäjäni Pentti Pulkkinen pitkän puheenjohtajakauden aikana tekemä reserviläistyö, piirissämme antaa erinomaisen hyvän lähtökohdan jatkaa työtä piirimme reserviläis-toiminnan kehittämisessä nykyisen maanpuolustustyön lujittamiseksi. Meidän tulee kuitenkin ottaa huomioon arvojen merkitys sekä perinteiden velvoitteet, sillä siellä ovat lähtökohdamme - juuremme ja perustamme toiminnallemme.

Veljet ja sisaret; varmistakaamme tulevaisuutta tekemällä työtä reserviläisten maanpuolustuksen lujittamiseksi.

Mielestäni vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus lujittaa erinomaisesti kansalaisvalmiuksia tulevaisuutemme hyväksi.

Risto Savolainen
Reservin aliupseeripiirin puheenjohtaja

Retkeilyalan erikoisliike

PARTIOKUKKA OY

Kirkkokatu 27, 80100 Joensuu

Leena Teräs

Puh. 973-125 111, fax 973-125 111, matkapuh. 949-158 348

JOENSUUN VANHA APTEEKKI
Koskikatu 7, 80100 Joensuu, puh. 225 798
Leena Mäkinen

Viehka

Kauppakatu 32, puh. (973) 29 531 JOENSUU

Juuan reserviläisillä nyt hyvä ampumaharrastusmahdollisuus

Rahasijoituksella ja talkootyöllä ovat Juuan reserviläisjärjestöt lunastaneet uuden ampumaradan käyttömahdollisuuden. Kahdeksan rataa käsittävä Juuan uusi ampumaratakeskus saatiin käyttökuntoon talven kynnyksellä.

Ampumakeskushankkeessa päävastuun kantajia ovat Juuan riistanhoitoyhdistys ja Juuan Ampujat ry. Riistanhoitoyhdistyksen kautta hankkeessa on ollut mukana kaksikymmentä juukalaista metsäystyöseuraa. Talkootyön lisäksi Juuan res.ups.-kerho ja res.au.yhdistys ovat rahoittaneet hanketta 5.000 markalla.

Ampumaradan rakennustoimikunnan sihteeri Jaakko Ruokolainen sanoo reserviläisten olevan ampumaradan käyttäjinä samassa asemassa kuin esim. metsäystyöseurojen jäsenet. Puitteet ovat nyt hyvät reserviläisten ampumaharrastustoiminnalle. Reserviläisammuntoja varten on mm. ajanmukaiset pistooli- ja pienoiskivääripistoolit. Arvion mukaan ratoja tulee käyttämään noin 100 res.upseeria ja aliupseeria. Kokonaiskäyttäjämäärän arvioidaan kohoavan noin 1.500 ampujaan.

Maa-alueen järjestämisessä kunnalla on merkittävä rooli koko hankkeen toteutumista ajatellen. Ampumaratakeskus tuli maksamaan noin

Juuan uutta ampumaratakokonaisuutta esiteltiin kutsuvieraille radan avajaisjuhlan yhteydessä. Kuvassa oik. kunnanjohtaja Ahti Puumalainen ja ase kädessä Juuan Ampujat ry:n varapuheenjohtaja Jari Gröndahl.

730.000 markkaa. Valtion myöntämää työllistämisperusteista tukea saatiin 508.800 markkaa. Ampumaratakeskus otettiin viral-

lisesti käyttöön joulukuun ensimmäisenä päivänä. Reserviläisjärjestöjen edustajina avajaisjuhlassa olivat res.upseereista Hermes Kyyrönen ja

Matti Kuokkanen sekä res.aliupseereista Jarmo Tolvanen, Matti Puoskari ja Viljo Karjalainen. - mp -

Kiteen reserviläisyhdistykset toimivat yhteistyössä

Joulutulet menestys Kiteellä

Ensimmäisen kerran järjestettiin reserviläisten ja seurakunnan toimesta Kiteellä joulutulet.

Hutsin kesäteatterin monntuun iki-kuusten, lumisen ja rauhallisen luonnon keskellä saapui noin sata kiteeläistä hiljentymään hetkeksi tulille. Jätkänynttilät, aito rakovalkea, useat nuotiot ja roihut valaisivat koko luonnon juhlistamaan tapahtumaa.

Ohjelmaan jouluglögien ja makkaranpaiston ohella kuuluivat reserviupseerien puheenjohtajan Pekka K. Vatasen tervehdys, Kiteen lukion puhallusryhmä musiikinopettaja Plamen Dimovin johdolla, pastori Sakari Takalan hartaushetki ja yhteislaulu sekä opettaja Erkki Utusen lausuntaesitykset.

Tunnelma joulutulilla oli leppoisaa, monet perheet toivat pienet lapsensa tulille makkaranpaistoon ja luonnon helmaan, olipa joku pikkuinen vuorenvarmasti näkevinään tontun vilahdavan kuusten takana. Kävijöiden kommentit olivat erittäin myönteisiä ja järjestäjät uusia joulukuussa tapahtuman mielellään.

Kiteen Reserviupseerit ja Aliupseerit ovat lähteneet tositoimiin kohti yhtenäistä ja yhtä Reserviläiskerhoja kohden: yhdessä jo ammoisista ajoista tapahtunut toiminta rukattiin YT-kokouksessa virallisessa muodossa yhteisin toimikunnin.

Kiteen Reserviupseereilla oli käytössä organisaatiouudistus muutaman vuoden, jossa delegoitiin eri toiminnat järjestyksellisesti.

Järjestötoimikunta huolehtii viralliset asiat, kokoukset, muistamiset, kunniavartiot ja muut operatiiviset toiminnot.

Taloustoimikunta oman alansa työt, urheilutoimikunta sekä pelastuspalvelutoimikunta samaten.

Nyt toimikuntiin tuli puolet aliupseereita ja toimikuntien puheenjohtajuuudet vaihtelevat molempien kerhojen kesken, yt-toimikunta päätettiin lopettaa tarpeettomana, koska kaikissa toimikunnissa on kummankin kerhon edustus ja tieto kulkee hyvin.

Kumpikin kerho pitää omat hallituksensa ja taloutensa toistaiseksi erillään, mutta esimerkiksi rahanhankinta ja tulot puolitetaan.

Tehdyn organisaatiomuutoksen uskotaan antavan lisäpotkua molempien kerhojen toimintaan yhdessä ja erikseen.

Yhteistyötä on kovasti tulossa, sillä Kitee järjestää piirin talvimesta-

ruuskilpailut maaliskuussa ja syysjokosen syyskuussa.

Jäsenille ja veteraaneille kohdistettua toimintaa ovat kevään hiihtojotos, kevään ja alkukesän ampumailat, veteraanien saunailta, herrasmieskisa Keski-Karjalan yhdistyksille kesällä ym.

Suunnitelmassa on lisäksi mahdollinen tutustumisretki Rissalaan Karjalan Lennostoon sekä pelastuspalvelun maastoharjoitus.

Jäsenhankintaan tullaan panostamaan ja erikoisesti nuoria reserviläisiä pyritään saamaan toimintaan mukaan. Kiteellä on todettu - yhteistyö on voimaa!

Reijo Kohonen

**1+8 h
PIENOISBUSSI**
(2 pyörätuolipaikkaa)

KYÖSTI HAAPALAINEN

Puh. 973-732 612
Autto 949-372 671
MÖNNI

Apteekki ATOLLI Rantakylä
Puronsuunkatu 1, puh. 823 550
Aino Öfverberg

**JOENSUU
VARUSKUNTAKAUPUNKIEN
YKKÖNEN**

**PARTURI-KAMPAAMO
AILA PIKKARAINEN**

Puhakantie 34, KONTIOLAHTI, puh. 731 636

**Puhdasta voimaa virtaavasta vedestä
KUURNAN VOIMA OY**

**Maankaivausliike
ANTTI TURUNEN Ky**

NYKYISIN PÄÄLLYSTEEN KORJAUKSIA
Vanha Kuhmontie 71, 81700 LIEKSA, puh. 975-522 300, 949-278 039

**JOENSUUN UUSI APTEEKKI,
Joensuu**

ITÄERISTE OY, Joensuu

**KUKKA JA KERAMIikka,
Uimaharju**

**PARTURI-KAMPAAMO PAANANEN,
Joensuu**

**SILMAOPTIIKKA METSÄRANTA KY,
Joensuu**

**KONE JA URHEILU KAUKONEN,
Uimaharju**

**UIMAHARJUN LEIPÄ,
Uimaharju**

**FOREMA, KALUSTEPINNOITE,
Kontiolahti**

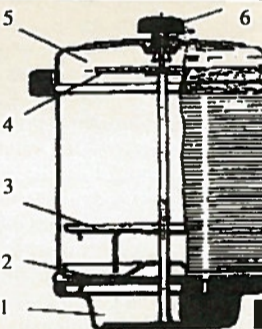
KONTIOKUVA, Kontiolahti

**KONTIOLAHDEN
APTEEKKI**

81100 KONTIOLAHTI

ENON KUNTA

UUTUUS!

Lihan ja kalan savustuskattila RST:stä. Soveltuu sisäkäyttöön, liedellä tai kaasulla kuumennettäväksi.

**MS-MARKKINOINTI
973-803 490**

Penkkakonetyöt yli 20 vuoden kokemulla

ILKKA KIISKINEN Ky

973-893 161
949-176 192

**Hotelli-Ravintola
KALTIMONKOSKI**

81200 ENO • puh. (973) 762 095

METSÄ-SERLA OY

Saima Sahat
Ukkolan Saha

**Uimaharjun Onni-Asuste
Uimaharjun Kenkä Ky**

81280 UIMAHARJU • Puh. 973-771 732

EDULLINEN JA MONIPUOLINEN

AVOINNA:
ma-pe 9-18
la 9-15

**market
VILLE**

Uimaharju, puh. 771 150

KARJALAN MUSIIKKI

TORIKATU 30, 80100 JOENSUU
PUH. 973-126 275

Pohjois-Karjalan sotilasläänin komentaja,, eversti Jouko Hälvä

Suomen sotilaspoliittinen tilanne on vaikeutuma

Kylmän sodan päätyminen Varsovan liiton hajoamiseen on selkeästi vähentänyt suursodan vaaraa. Samalla on myös laajan ydinsodan mahdollisuus oleellisesti pienentynyt.

Suurvaltaliittoutumien välisen sodanvaaran poistuessa on kuitenkin sotilaspoliittinen tapahtumien ennustettavuus samalla vähentynyt. On entistä vaikeampaa tietää, millaisessa tilanteessa olemme vuoden kuluttua. Sotilaallisesti tätä ongelmaa pahentaa Persianlahden sodan jälkeinen yleinen ilmavoiimien merkityksen korostaminen ja siihen liittyvä kehitys maavoimien nopean toiminnan joukkojen suuntaan. Kehityslinja mahdollistaa entistä nopeammat sotilaalliset toimet.

Venäjän selkiintymätön sisäpoliittinen tilanne ääri-ilmioineen aiheuttaa huolestuneisuutta sekä Skandinaviassa että Baltian maisissa. Sillä on myös oma osuutensa Nato:n toimille entisen Varsovan liiton pienten jäsenmaiden suuntaan.

Suomen maanpuolustuksen kannalta tapahtuvan yleisen kehityksen ajankohta on vaikea. Laman pakottamana on jouduttu supistamaan toimintoja, vähentämään rajusti kertausharjoituksia ja tinkimään jopa varusmieskoulutuksenkin tehosta. Kehityksen jatkuessa tämän suuntaisena maallamme tulee olemaan vaikeuksia vastata ympäristömme asettamiin sotilaspoliittisiin paineisiin.

Itämeren tilanne selkiintymätön

Itä-Saksan ja Puolan irtaantumisen itäisestä sotilasliitosta ja Baltian maiden itsenäistymisen on muuttanut ratkaisevasti sotilaspoliittista tilannetta Itämerellä. Meri, joka aiemmin oli lähes Varsovan liiton sisämeri, on nyt avointa aluetta.

Venäjän Itämeren laivasto on menettänyt tukeutumismahdollisuutensa Kaliningradin aluetta ja Suomenlahden pohjukkaa lukuunottamatta. Sotilaallinen painopiste on siirtynyt Tanskan salmista Suomenlahden suulle. Samalla Ahvenanmaan ja Viron saarten sotilaallinen merkitys on kasvanut.

Itämeren itärannalla Baltian maat muodostavat sotilaallisen tyhjiön vielä ainakin kymmenkunta vuotta. Sotilaspoliittisesti ne yrittävät hakea tukea länneltä, joka ei kuitenkaan vaikuta kovin innostuneelta.

Itämeren etelärannalla Puola tuntee itsensä uhatuksi heikon maanpuolustuskykensä ja Kaliningradin alueella olevan noin 500.000 venäläisen sotilain takia. Se on hyvin kiinnostunut Naton:n esille tuomasta rauhankumppanuus (Partnership for Peace = PFP) -hankkeesta. Vaikuttaa siltä, että Puolalla ja muilla keskeisillä Euroopan niin sanotuilla KIE-mailla olisi-

kin mahdollisuuksia saavuttaa tämä Nato-jäsenyyden alkeisaste. Myös Suomelle on tarjottu jäsenyyttä.

Kokonaistilanteeseen Baltian ja Itämeren alueella vaikuttaa ratkaisevasti Saksan merkityksen kasvaminen sekä NATO:ssa että Euroopan Liitossa (EL). On nähtävissä, että molemmat liittoutumat tulevat entistä enemmän kiinnittämään huomiotaan tähän suuntaan.

Ruotsi ja Norja korostavat iskuvoimaa

Nato, joka vähentää voimiaan Keski-Euroopasta, on toisaalta päättänyt säilyttää sitoumuksensa Norjan puolustamisesta. Tämä onkin luonnollista, koska Venäjän suurvalta-aseman ylläpitämisen kannalta entistä tärkeemmän Kuolan alueen strategien merkitys on entisestään kasvanut.

Norja on ja pysyy EL-ratkaisutaan riippumatta Nato:n jäsenenä. Maanpuolustusratkaisu perustuu suurelta osin liittolaisten nopeaan apuun, joka alkaa ilmavoima-apuna ja laajenee maavoimien paikalle saamiseen. Norjan omien voimien tavoitteena lienee sotatilanteessa tulivoimaan ja liikkuvuuteen nojautuen saavuttaa pohjoisella alueella riittävä ajanvoitto liisävoimien, sekä liittolaisten entistä norjalaisten, alueelle siirtämiseksi. Tätä silmällä pitäen maa kehittää Pohjois-Norjan prikaatia.

Taloudellisista syistä johtuen Ruotsi vähentää prikaatiensa määrää alkaneena vuonna 18:sta kahdella. Samalla kuitenkin jäljelle jäävien yhtymien tulivoimaa, panssarointia ja liikkuvuutta parannetaan.

Ruotsin päätös ylläpitää vahva itsenäinen puolustus ja siihen liittyvä ilmavoimien kehittämistarve JAS-Gripen-koneineen on taloudellisesti raskas. Ratkaisu lienee kuitenkin ainoa mahdollinen ainakin jos maassa vallitseva yleinen mielipide estää liittymisen EL:oon.

Sotilaiden vaikutusvalta kasvaa Venäjällä

Presidentti Jeltsinin ja viime vuonna kaatuneen vanhoillisen parlamentin välisen kamppailun eräänä tuloksena on sotilaiden vaikutusvallan kasvu. Parlamenttivaaleissa menestyneiden ja huomattavan paljon sotilaiden ääniä saaneiden ääriainesten muodostama paine vaikuttaa samaan suuntaan. Presidentin etujen mukaista on pitää asevoimat tyytyväisinä, muuten poliittisen kaaoksen mahdollisuus kasvaa liian suureksi.

Venäjän kannalta suurvalta-aseman säilyttäminen on sekä ulko- että sisäpoliittisen uskottavuuden takia avainkysymys. Sotilaallisesti tähän pyritään 2.11.1993 hyväk-

Eversti Jouko Hälvä arvioi, että lähiympäristömme on useita sotilaspoliittisesti vaikeasti ennakoitavia tekijöitä.

sytyt uuden doktriinin kautta. Sotilasdoktriini sisältää vaatimuksen nopeiden, iskuvoimaisten joukkojen luomisesta, mahdollisuuden käyttää asevoimia myös Venäjän rajojen ulkopuolella tarvittaessa hyökkäyksellisestikin sekä ajatuksen ydinaseiden käytöstä jopa ydinaseettomiakin valtioita vastaan tietyn edellytyksin.

Joukkojen koulutustasoa sekä johtajien että varusmiesten koulutuksen osalta on vuoden 1993 kuluessa puolustusministeri Gratshovin mukaan tehostettu. Kehitys jatkuu varmasti saman suuntaisena alkavanakin vuonna.

Lähialueellamme, Leningradin sotilaspiirissä on sotavarustus oleellisesti parantunut viime vuosina. Keski-Euroopan suunnalta on siirretty ja siirretään huippukalustoa alueelle. Etenkin ilmavoimien määrää ja laatu on kohentunut. Eräänä syynä kehitykseen on nähty Pietarin turvallisuusongelma, joka on muuttumassa yhä enemmän 1930-luvun lopulla vallinnutta tilannetta muistuttavaksi. Myös Itämeren laivaston keskittyminen entistä enemmän Suomenlahden itäosaan edellyttää ilma- ja maavoimien edistyskyvyn kehittämistä.

Suomelle lännen tuki on merkityksellinen

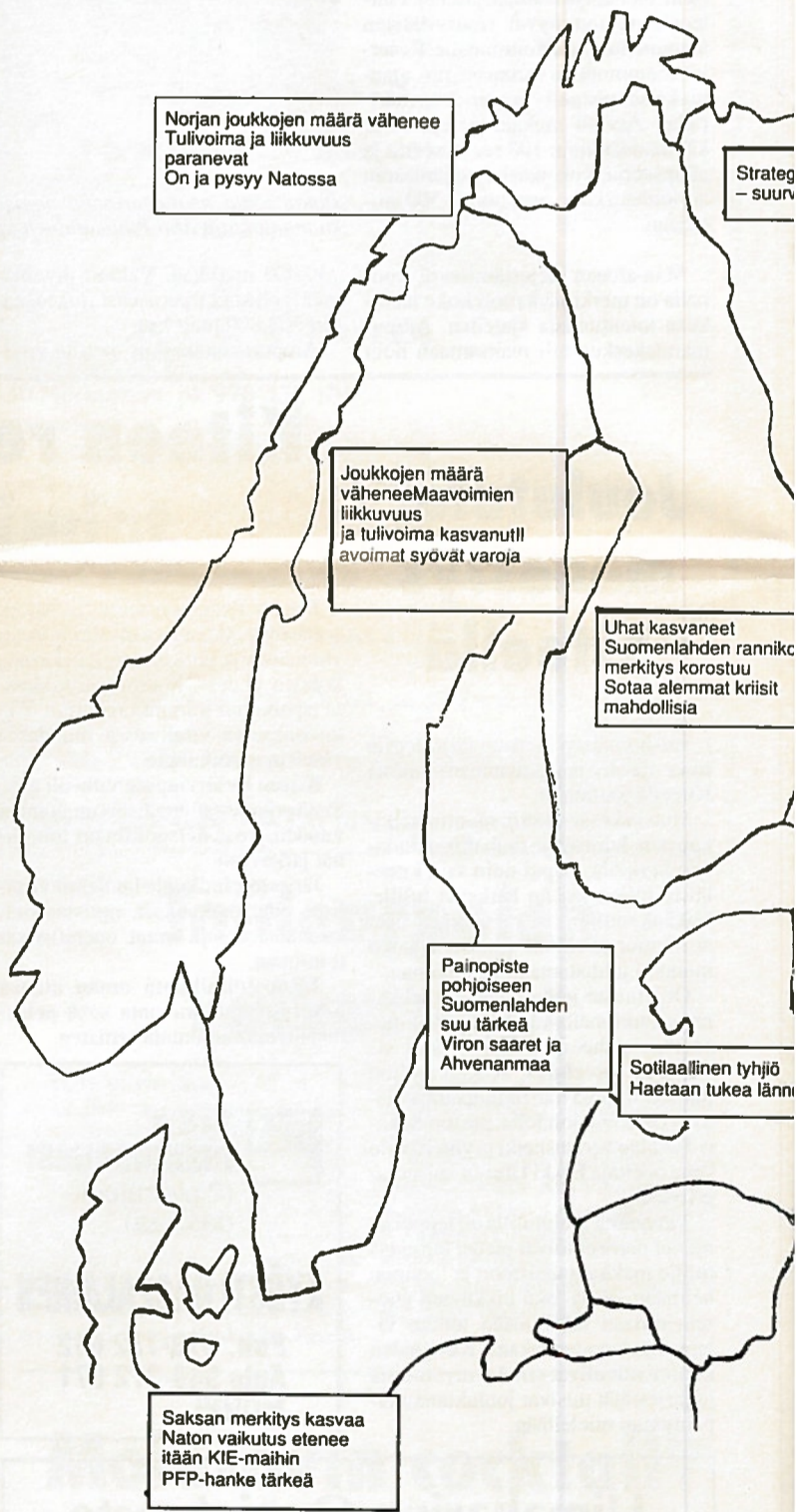
Jo pitkään on Suomessa tunnettu huolta maan pohjoisten osien puolustamisesta. Kuolan alueen merkityksen korostuminen ja Nato:n aktiivisuus Norjan suunnalla eivät ole ainakaan vähentäneet huolten määrää.

Itämeren piirissä tapahtunut painopistealueen muutos on selkeästi lisännyt maamme eteläisen rannikon ja Ahvenanmaan sotilaspoliittista merkitystä. Kun toisaalta Suomen hallinnollinen ja taloudellinen ydinalue on myös etelärannikon tuntumassa, asettaa tapahtunut kehitys korostuneita vaatimuksia maanpuolustusjärjestelyille.

Venäjän tilanteen kehittymisen vaikea ennustettavuus sisältää mahdollisuuden myös sotaa alemman asteen kriiseihin. Esimerkkeinä voidaan mainita ydinaseettomuudet, pakolaisuus näihin liittyen tai muista syistä, järjestäytyneet rikollisuus tai ääriaineiston aiheuttamat yllättävät tilanteet.

Sotilaspoliittisen tilanteen kehity-

Suomen sotilaspoliittisen asemuutos 1993/94

tymissuunta näyttäisi asettavan maallemme vaatimuksen nykyistä läheisemmästä turvallisuuspoliittisesta yhteistyöstä lännen kanssa. Jos jäämme läntisen yhdentymiskehityksen ulkopuolelle, joudumme tosiasiallisesti Venäjän sotilaspoliittiseen etupiiriin. Venäjän sisäinen kehitys ei tue tätä ratkaisua.

Hakemuksessaan EL:n jäseneksi Suomi ilmoitti turvallisuuspoliittiseksi periaatteen sotilaallisen liittoutumattomuuden ja it-

senäisen puolustuksen. Suomi pystyy hyvin nykyisessä EL:ssä sekä myös mahdollisessa PFP-yhteistyössä säilyttämään nämä periaatteet. Molemmat järjestelmät lisäävät poliittisella sektorilla turvallisuuttamme.

Päätös tulevasta sotilaallisesta yhteistyöstä tehdään EL:ssä vuonna 1996. Ratkaisussa tulee saavuttaa kaikkien jäsenmaiden yksimielisyys. Vaikutukseen päätöksentekoon Suomen tulee tuolloin olla EL:n jäsen. Myöhemmin liityttä-

Asekätkijä muistelee

Koiviston Emman pitkä tie Sotamuseoon

Liki 50 vuotta ja tuhansia kilometrejä matkaa kesti presidentti Mauno Koiviston nuorena jääkäriä käyttämän sota-aseen, Emman tie Helsingissä sijaitsevaan Sotamuseoon. Varsin kauan pikakivääri makasi luolassa Enossa.

Tämän pikakiväärin tie alkaa jostakin venäläisestä aseesta. Onhan Dektjarev venäläinen pikakivääri. Suomalaiseen kieleen vakiintui sota-aikana Emma-pikakivääri sen päällä olevan kiekonmuotoisen rumulippaan mukaan.

Tämä asehan tuli tutuksi nykyisille sotaveteraaneille sota-aikana. Me nuoremmat olemme siihen tutustuneet varusmiehinä.

Mauno Koivisto taisteli vuonna 1944 kapteeni, Mannerheim-ristin ritari Lauri Törnin johtamassa jääkärikomppaniassa. Komppanian asealiupseerina oli silloinen euralainen, mutta nykyisin Enossa asuva alikersantti Arvo Männistö. Yhden jänän hän on saanut lisää kaulukseensa sodan jälkeen.

Juuri Törni ja Männistö ovat pääosallisia pikakiväärin pitkässä historiassa.

Komppaniassa oli vain kolme pikakiväärimiestä, joista yksi oli turkulainen jääkäri Mauno Koivisto. Liikuvana osastona komppanian pääasiällisin aseistus oli konepistooli.

Aselevon solmimishetkellä 4.9.1944 komppania oli Tolvajärven maastossa, josta se siirrettiin Enoon. Komppania majoitui Vanhaan Kallimoon.

Setä-Arskan muistelee

Arvo Männistö tunsi komppaniasa lempinimen "setä-Arskan" syystä, että hän oli kymmenkunta vuotta muita vanhempi. Männistön syntymävuosi on 1912 ja esimerkiksi Mauno Koiviston 1923. Komppanian päällikön Törnin syntymävuosi oli 1919.

Koivisto oli siis yksi komppanian pikakiväärimiehistä. Hänen aseenaan oli sotasaaletti saatu Emma. Lisäksi komppaniassa oli useita sellaisia aseita, joita ei ollut "kirjoissa eikä kansissa". Tämähän lienee ollut aika yleistä sotavuosina.

Emman kohtalosta kertoo Arvo Männistö nyt liki 50 vuotta myöhemmin näin.

– Olin silloin joskus lokakuussa Puhakan talossa sisällä, kun Lassi (Törni) soitti komentoteltaan ja pyysi tulemaan sinne.

– Törni esitti asian, että aseita olisi syytä kätkeä siltä varalta, että Venäjä miehittää Suomen.

– No toimeenhan me ryhdyttiin. Ensimmäinen aseista numerosarjat pois.

– Törni kysyi, että minnekäs me aseet piilotetaan. Minä muistin, että olin hirvimetsällä nähnyt sopivan onkalon runsaan kahden kilometrin päässä. Paikka oli täysin asumaton.

Asekätkijä, res.kersantti Arvo Männistö on tavannut aseveljensä Mauno Koiviston kymmeniä kertoja sodan jälkeen, viimeksi tammikuussa. Pöydällä Törnin komppanian viiri ja muistolautanen.

– Niin me, Lassi ja minä, kahdestaan kannoimme kymmenen asetta ja panoksia yhtenä yönä kätköön.

– Kellekään muulle me emme kätkeä suihkineet.

Näin siis Arvo Männistö muistelee.

Kätköön vietiin viisi konepistoolia, yksi pikakivääri, yksi puoliautomaattikivääri ja kolme "pystykorvaa" sekä panoksia laatikoittain. Kätettyjen aseiden joukossa olivat Törnin ja Männistön omat konepistoolit.

Mainittakoon, että tämä Törnin ja Männistön tekemä asekatko ei liittynyt Päämajan johdolla tapahtuneeseen yleiseen asekatkentaan, vaikkakin syy oli sama.

Asekatkennasta ei laverreltu

Yksikkö kotiutettiin hieman myöhemmin. Miehillä lyötiin, siis myös Mauno Koivistolle, Lauri Törnille ja Arvo Männistölle, litterat kouraan Vallisärkällä, joka oli silloin suojeluskuntatalona.

Euralainen Männistö muutti Enoon vuonna 1947. Vuotta myöhemmin eli vuonna 1948 hän kertoi käyneensä asekatkoa katsomassa. Kaikki oli hyvin, mutta mies piti suunsa kiinni. Olihan asekatkenta silloin rikollista puuhaa ja rauhansopimuksen vastaista.

Vasta vuonna -92 kätkö esille

Kului aikaa ja tilanne muuttui. Arvo sanoo, ettei hän koskaan enää vuoden 1948 jälkeen käynyt kätköä edes katsomassa.

Kunnes tuli vuosi 1992 ja kätkö paljastui, mutta aluksi täysin julkisuudelta salassa.

Kysyin Arvolta, mikä hänet sai tuolloin ottamaan asekatkosta esille.

Tähän Arvo: – Soitin ensin everstituutnantti Lars Ronnquistille. Kerroin hänelle asekatkosta ja kysyin mitä olisi tehtävä.

(Ronnquist on miesten sodanaikaisen divisioonan operatiivisen osaston päällikkö ja "Törnin jääkärit" toinen kirjoittaja).

– Ronnquist arveli, että kyllä nyt huoletta voit kätköä paljastaa.

Näin siis kätköä esilletuomina alkoi ja Männistö kertoi kätköstä puolustusvoimien edustajille.

Sivullinen löysi kätköä

Asekatko sijaitsi Enon Rautaportilla nykyisen Pertti Väänäsen talon lähellä. Kätköhetkellä seutu oli täysin asumaton.

Mutta aika oli tehnyt tehtävänsä. Kun vuoden 1992 syksyllä Arvo Männistön opastuksella puolustusvoimat etsi kätköä, ei paikka löytynyt. Aluetta oli hakattu, rakennettu teitä ja maastossa tehty muitakin muutoksia.

Vaikka Arvo Männistö on ikäisekseen hyväkuntoinen ja -muistinen mies, niin liki 50 vuoden aika teki tehtävänsä. Kätkö ei noin vain löytynyt.

– Kun vielä se onkalon suulla ollut iso kivikin oli liikahanut, Arvo puolustelelee.

Hän tietenkin kertoi lähiasukkaille Väänäsen kätköä olevan heidän talonsa lähellä.

Tuli viime kevät. Kätköä haravoi talon nuorempi mies Jari Väänäsen. Jari löysikin asekatkosta toukokuun 4. päivänä ja ilmoitti siitä välittömästi Männistölle.

Tämän jälkeen homma siirtyikin ensisijaisesti puolustusvoimien vastuulle. Kuuluvathan vanhat asekatkot ja myös räjähteet heidän hallintaansa. Myös poliisiviranomaiset selvittivät asiaa.

Koivisto tunnisti aseensa enenälinasta

Mistä sitten uumoiltiin, että yksi aseista olisi kuulunut presidentti Koivistolle?

Arvo Männistö näki heti, kun asekatko paljastui, että löydettyä pikakiväärissä ei ollut jalustaa. Koivisto ei sota-aikana ollut pitänyt kiväärinsään jalustaa sen lisähaitan takia.

Tämä pani asiaa tarkemmin tutkimaan. Varmistuksen omasta pikakivääristä teki presidentti Mauno Koivisto itse tunnistamalla aseensa viime syyskuun 1. päivänä. Hän tunnisti sen sota-aikaan aseensa perään kätkevästään kirjailijasta nenälinasta, joka oli säilynyt hyvin.

Ase oli ollut Koiviston käytössä vuoden 1944 heinäkuun alusta sodan loppuun saakka.

Jääkärit vieraana Sotamuseossa

Nyt ase on kaikkien nähtävillä Helsingissä Sotamuseossa. Siellä pidettiin tammikuun 18. päivänä juhla-tilaisuus, jossa oli mukana myös tasavallan presidentti Koivisto sekä 13 muuta Törnin jääkäriä.

Tilaisuuden isäntänä ja kutsujana toimi puolustusvoimain komentaja, amiraali Jan Klenberg. Hänen omakätisesti allekirjoittamansa kutsun sai myös Arvo Männistö. Ja tietenkin Arvo oli jälleen mukana asetoveritään tapaamassa.

Arvo kertoo, että Törnin jääkärit ovat säännöllisesti tavanneet toisensa 1-2 kertaa vuodessa. Koivisto oli ennen presidenttikautta varsin usein mukana, mutta presidenttinä ollessaan hieman harvemmin.

Ylläoleva "kertomus" on kuvaus yhdestä suomalaisesta asekatkosta ja sen historiasta. Toinen kätkö Lauri Törni kuoli Vietnamin sodassa vuonna 1966. Ellei Arvo Männistö olisi pitkäikäistä ihmiselämänsä, niin Enon Rautaportin kätkö olisi jäänyt ikuisesti tuntemattomaksi.

Pentti Hirvonen

En ssa

man

nen merkitys kasvanut
ilta-a<seman peruste

Leningradin SP:n suorituskyky kasvaa
Koulutus tehostuu
Erittäin vahvat ilmavoimat
Pietarin turvallisuusongelma vaikea
Itämeren laivaston tukeutumispulmat

Kehitetään nopean toiminnan joukkoja
Sotilaiden vaikutusvalta kasvaa
Suurvalta-asema säilytettävä
Poliittinen kaaos mahdollinen

sa on hyväksyttävä tehdyt päätökset. Tämän takia EL-jäsenneuvottelumme ovat tärkeitä.

Suomen sotilaspoliittisen tilanteen kannalta turvallisin ratkaisu olisi itsenäisen puolustus siten, että saisimme tarvittaessa poliittista ja sotilaallistakin tukea länneltä. Tuossakin tilanteessa on ratkaisevan tärkeää, että ylläpidämme puolustuksemme korkean tason. Joka tapauksessa vastaamme viime kädessä itse omasta turvallisuudestamme.

MUISTA OSTOKSIA TEHDESSÄSI MAANPUOLUSTUKSEN TUKIJOITA

**Canon Keskus
artema**

Kuurnankatu 27, puh. (973) 126 655

Joensuun Puhelin Oy
Niskakatu 11, 80100 JOENSUU
Puh. (109 973) 1601

PKO

ehari
PALVELEVA ERIKOISLIIKE

Kuurnankatu 5, Joensuu, puh. 973-221 315
Kirkkolahdenkatu 4-6, Savonlinna, puh. 957-22 521

Stemma

Kalustetalo Surakka

Pilkontie 7 80130 Joensuu Puh. 973-122 179 Fax 973-126 179

matto-Surakka

Koskikatu 13 80100 Joensuu Puh. 973-120 373

POHJOIS-KARJALAN SÄHKÖ OY

Rantakatu 29, 80100 JOENSUU
Puh. (973) 1661

E. HARTIKAINEN OY

PL 307, 80101 JOENSUU, Puh. (973) 120100

Asiallista painopalvelua
KM painotalo

Pankkoskentie 8, JOENSUU
Puh. 973-16 251

**AUTOSI HUOLLOT JA KORJAUKSET
SEKÄ VUOKRAUSPALVELU**

PT-AUTOPALVELUT OY
JUKOLANKATU 18, 80160 JOENSUU
PUH. (973) 16 243

Työn vastaanotto puh. (973) 162 4420
puh. (973) 162 4425
puh. (973) 162 4432

Reserviläiselle ESSO-kortilla
ETUJA + BONUS 1,1 %
P-K:n Esso asemat

ESSO

SE AINOA OIKEA

LEHTOSEN LIIKENNE OY

TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 973-24493

Savo-Karjalan Linja Oy

Pamilonkatu 28, 80100 JOENSUU
Puh / Fax 973 - 122 324

InterCity

Oskulta viini- ja oluttarvikkeet edulliseen
RESERVILÄISHINTAAN!

*Oskun viini-
ja oluttarvike*

Koskikatu 13, 80100 JOENSUU
Puh. (973) 126701

Palvelemme ma-pe 10-18, la 9-14

YIT-YHTYMÄ OY

Niskakatu 27, Joensuu
Puh. 973-120 400

Kuurnankatu 11 p. 973-213 71

PIELISENSUUN AUTO OY
AUTOALAN AMMATTILAINEN

TULLIPORTINKATU 50, 80130 JOENSUU, PUHELIN (973) 123 565

YK YRITYS-
KONSULTOINTI
M. HAAPALAINEN

KALEVANKATU 23 C 23, 80100 JOENSUU, 973-26 391

Vapausoturit käyneet vähiin

Vapausoturien perinteisenä muistutuspäivänä tammisunnuntaina (30.1.) järjesti Vapaussodan Pohjois-Karjalan Perinneyhdistys Joensuussa useita tapahtumia. Tapahtumien aikana todettiin, ettei maakunnassa ole enää elossa kuin 12 vapausoturia. Heidän keski-ikänsä on jo yli 90 vuotta. Niinpä yksikään soturi ei enää ollut mukana tammisunnuntain tapahtumissa.

Päivän aikana perustettiin perinneyhdistyksen yhteyteen vapausoturijaos tukemaan vielä elossa olevia sotureita ja heidän leskiään. Leskiä on vielä elossa 80.

Vapausoturien Huoltosäätiö piti viimeisen kokouksensa. Toimintaa jatkaa vuonna 1992 perustettu perinneyhdistys. Yhdistyksessä on noin 70 jäsentä. Sen puheenjohtajana toimii Erik Pulkkinen Joensuusta ja sihteerinä Jarmo A Tolvanen Juustasta.

P-K:n perinneyhdistyksen osavastuulla on ensi kesänä Kontiorannassa järjestettävät valtakunnalliset vapausoturien kesäpäivät.

Tammisunnuntaina professori Mauno Jokipii esitelmöi vuonna 1919 suoritetusta Aunuksen retkestä. Enimmillään tähän sotatoimeen osal-

listui noin 3 000 suomalaista.

Esitelmässään Jokipii käsitteli myös vuosina 1921-22 ollutta Vietnamin kapinaa. Suomalaisia oli mukana tässäkin heimosodassa.

Alpo Viitaselle (vas) ja Tapani Lavolalle ojennettiin tasavallan presidentin viime itsenäisyyspäivänä myöntämät ansiomerkit. Kätelijänä eversti evp. Erkki Koivisto. Huoltosäätiön pitkäaikaista sihteerä Aarne Könöstä (oik) muistettiin pikkulahjalla.

